

BERBECUL ÎN FARMACIE

Fiind perseverent din fire, ambițios și cu multe relații, Țapul ajunge la cârma Departamentului cadre al Curții împărătești. Astfel, bărbosul și cornoratul Țap devine una dintre cele mai importante și mai influente persoane ale împărăției, este invitat la sindrofii, întâlniri oficiale și jinduit în toate grupurile unde se adună nu mai puțin de doi inși. Într-o bună zi, îi cere audiență Berbecul, un vechi prieten de copilărie și coleg de turmă. Din vorbă în vorbă, Țapul află că amicul său muncește la un magazin de fierărie, unde este exploatat fără măsură, plătindu-i-se, în schimb, ca unui cărlan ordinar și fiind folosit mai mult ca hamal. Sub pretextul că e tare de cap, adică o duce slab cu matematica și întoarce cumpărătorilor mai mult rest decât li se cuvine, aproape că nu este lăsat la

tejghea. În realitate, se tânguie Berbecul, șeful magazinului răvnește locul de vânzător pentru feciorul său, care nici să behăie ca lumea nu știe și tocmai această nedreptate l-a făcut să vină cu jalbă-n proșap la Curtea împărătească.

Aflând cum stau lucrurile, Țapul îi promite o slujbă mai bună, dar i-o va propune un pic mai târziu, deoarece în prezent nu are nimic potrivit, nici un loc vacant, în afară doar de șef al Farmaciei populare. Tot atunci, Berbecul îi șoptește ceva la ureche, apoi își privește prietenul insistent, răbdător, sigur de sine.

Țapul chibzuiește îndelung, găsind că ideea Berbecului nu e lipsită de logică. Își amintește și de niște întâmplări din tinerețe, când el era capul relelor, iar vina și ponoasele rămăneau pe seama colegului său, de unde a și apărut în împărăție zicala: „Țapul face, Berbecul trage”. Ținând cont și de aceste circumstanțe, a doua zi, Țapul îl numește pe Berbec în postul de șef al Farmaciei populare. Dar, să vezi, lume! În scurtă vreme, prind a-l năvăli cu proteste fel de fel de responsabili, în special de la Depar-

tamentul medicină, – că Berbecul n-are experiență de lucru în domeniul farmaceuticii, că-i lipsesc studiile speciale, că de cele mai multe ori confundă unitățile de măsură din farmacie cu cele din fierărie, că este grosolan cu pacienții, că este înfumurat, câte și mai câte, multe și mărunte. Țapul, însă, îi pune pe toți la respect cu același argument pe care i-l șoptise prietenul său la prima lor întâlnire.

– Domnilor, încetați cu insinuările, noi știm că actualul șef de farmacie este persoana cea mai indicată... Specialist mai priceput ca el în ierburi de leac nu poate să existe, dumnealui deosebește cu o fină pricepere ierburile otrăvitoare de celelalte și lucrul acesta este cel mai important pentru un șef al unei instituții de asemenea profil, de altfel, n-ar mai ajunge să pască și vara următoare... Lăsați-mă în pace cu Ariciul vostru, și ce dacă a studiat la Sorbona? Mare scofală!... Se știe că practica bate gramatica... iar noi, cei de la curte, avem farmacia noastră, cu specialiști și leacuri de import...

MOȘTENIRE

Ultimul argument le închide la toți gura și Berbecul rămâne în continuare șef de farmacie. Iar peste un an, domnul Țap, șeful Departamentului cadre, printr-un ordin împărătesc, este decorat cu o medalie specială pentru alegerea și plasarea chibzuită a specialiștilor, mai ales din cadrul Departamentului medicină, unde s-au redus în jumătate cheltuielile pentru întreținerea spitalelor. Un serviciu special de analiză economico-socială de la Curtea împărătească a constatat că, în ultimul an, numărul pacienților internați în spitale a scăzut de câteva ori, de unde și, evident, concluzia firească a rolului deosebit de pozitiv al farmaciei în combaterea bolilor și a îmbunătățirii substanțiale a sănătății celor bolnavi. În același timp, s-a constatat și o creștere considerabilă atât a firmelor pentru organizarea serviciilor funerare, cât și a veniturilor acestora, dar faptul în cauză a rămas, nu se știe de ce, necomentat.

Un bărbat și o femeie munciră până la adânci bătrâneți, preocupați doar de un singur gând – să le asigure celor doi feciori ai lor o viață îndestulată. El fusese un ceasornicar neîntrecut, iar ea trebăluise prin gospodărie și ținuse casa. Sunându-i-se ceasul de pe urmă, se duseră cu inima împăcată în lumea celor drepti, știind că ambii feciori rămân cu câte o căsuță și mai ales cu meseria de ceasornicar.

Cel mai mare dintre ei continuă să muncească în micul său atelier, mulțumindu-se cu modeste câștiguri și întărindu-și faima de meșter harnic, iscusit și cinstit.

Frate-său, însă, își zise că e stupid o viață să scotocești măruntaie de ceasuri, să-ți tocești vederile și să rămâi la bătrânețe cu gheb în spate.

Aruncă sculele și începu să se aventureze în diferite afaceri, unele mai dubioase ca altele. În scurtă vreme, prinse a îmbrăca haine tot mai scumpe, se mută în altă casă, mare cât un castel, apoi deveni proprietarul a două vile și a patru limuzine. Cei doi frați aveau câte un fiu și primul își învăță odrasla meșteșugul de ceasornicar, după tradiție, iar al doilea, uitând de sculele sale de ceasornicar, nu prea avu timp să se ocupe de fecioru-său, iar în tainele relațiilor sale nu vroia să-l inițieze, căci erau riscante și nu se putea bizui pe el.

– La ce-ți trebuie, frate dragă, atâta bogăție? Încercă să-l oprească cel mai mare, doar n-ai o droaică de copii, iar pe lumea cealaltă nu vei lua nimic...

– Am numai un băiat, ca și tine, și el va moșteni totul. Are să huzurească o viață și mă va pomeni de bine... Dar tu ce-i lași fiului tău? Un mic atelier și o legătură de scule?

– Îi voi lăsa o moștenire mult mai mare și mai de valoare, să nu-ți faci nici o grijă...

Considerând că fratele său e un nătâng și un nepricopsit, ultimul își căută de afacerile sale. Până la bătrânețe, adună averi fabuloase, ajungând să fie cel mai bogat om din împrejurimi și numărându-se printre primii oameni din țară. Veni însă timpul când, unul după altul, se trecură din viață și cei doi frați. Verișorii moșteniră cele rămase de la părinți – primul continua să muncească în atelierul tatălui său, al doilea decise că imensa avere moștenită îi va ajunge pentru șapte vieți.

Trecând prin câteva școli și făcând studii serioase, primul contactă niște firme care-i încredințară conducerea unei întreprinderi, iar mai târziu deveni și proprietarul unui mic centru de producere a orologiilor. Verișorul său, în schimb, se lansă în petreceri, chefuri nesfârșite și jocuri de noroc, încât ajunse un chefliu celebru. În timp ce primul prospera, celălalt rămase fără nici o lețcaie și cu un car de datorii. În cele din urmă, resemnat, ultimul veni la verișorul său, vrând să afle dacă nu cumva acesta mai moștenise ceva – vreo salbă de mărgăritare

GENIU PROGRAMAT

Din simplul motiv că se căsătoriseră târziu, el le fusese primul și ultimul, adică unicul copil. De la primul lor sărut adolescentin, ambii hotărâseră, calculați și vanitoși, să-și ducă mai întâi la bun sfârșit studiile. Acest vis frumos – un copil, doar unul, însă neapărat unul genial – îi obsedaseră pe tot întinsul celor vreo douăzeci de ani cât au tocit tot soiul de cărți – de medicină, de filosofie, de cibernetică, de astrologie, de estetică și chiar manuale de preparare a bucatelor.

În cele din urmă, într-o frumoasă toamnă cu scame de funigei dansând argintiu, făcură nunta și numeroasele lor rude erau înnebunite de bucurie că scăpaseră de o fată bătrână și de un flăcău tomnatic. Din anumite considerente însă, luna de miere și-o petrecură mai

sau vreun diamant uriaș, mare cât un cap de cal.

– Noi am moștenit, dragă vere, i s-a răspuns, lucruri diferite: tu – acareturi, bani și alte bunuri, iar eu doar o brățară de aur, adică meseria noastră de ceasornicar pe care am avut grijă s-o păstrez în mediul favorabil al onoarei de familie. Doar atât. Și nimic mai mult.

târziu, abia prin martie. Vorba e că încă de la prima lor noapte conjugală conveniseră ca viitoarea odraslă să fie de gen masculin și, după ce consultaseră ultimele informații din domeniul medicinei, hotărâră să-și conceapă geniala progenitură la momentul echinocțiului de primăvară...

În acea noapte înstelată și caldă, în camera luxoasă a unui hotel din vecinătatea uriașelor piramide egiptene, căci acolo aleseseră ei să-și eoneume luna de micrc, se iubiă cu fireuzie, până la epuizare.

Apoi, după cum și calculaseră cei doi, exact peste nouă luni, se născu primul și ultimul, adică unicul lor copil...

Îngrijit de o tânără dădacă, absolventă a două facultăți de limbi străine, băiatul fusese tratat cu cele mai moderne și mai sofisticate metode de creștere și educație a copiilor. În consecință, la un an și ceva, știa să deosebească alfabetul latin de hieroglifele chineze, iar încă peste un an, mângălise un șir de litere care, citite într-o anumită ordine, formau primul său

paradă cu ce aveau mai scump și mai de preț și, astfel, odorul lor, dar mai ales primul său cuvânt scris, deveneau prilej de lungi discuții, destăinuirii, mărturisiri, interpretări...

Odată invitaseră oaspeți la sărbătoarea unei zile de naștere, căci părinții lui aveau obiceiul să consemneze în fiecare lună evenimentul apariției pe pământ a genialului lor vlăstar, mai existând, firește, și propriile lor zile de naștere, apoi și cele ale bunicilor, ale celor două străbunice care mai erau în viață, chiar și a pisoifului și a cățelușului, „jucăriile“ preferate ale băiatului. După ce ascultă un timp discuția plecticoasă a celor de la masă despre cosmos, despre relațiile dintre om și divinitate, și, inevitabil, despre primul său cuvânt scris, băiatul rosti cu o mină gânditoare nu primul său cuvânt, ci o întreagă frază: „Abra... caca... bom... pipi... di... abra...“, după care o zbughi la bucătărie să se joace cu pisoiful. Auzind ceea ce ieșise din gura unui boț cu ochi de niți trei ani împliniți, ambii părinți leșinară, iar oaspeții prezenți la masă băiguiră impresionați: „E atins de geniu... e un copil-minune...“.

cuvânt, – *Esenția* – și care era, de fapt, prenumele deplin al tinerei dădace. Părinții lui erau ferm convinși că acest eveniment este primul și cel mai elocvent semn al genialității copilului. Un singur lucru îi necăjise atunci – faptul că băiatul încă nu începuse a vorbi. Dar și acest moment nu-l consideraseră un handicap, ci, dimpotrivă, fusese trecut drept un indice al înzestrării sale cu har divin...

Intellectualii în prima generație, părinții preferaseră să se întretină doar cu lume aleasă, în special cu somități din domeniul științei – savanți cu renume, doctori, academicieni –, dar se întâmplase să le treacă pragul și câte un scriitor la modă. Avuseseră printre amicii casei și pe un pictor care făcea în fiecare jumătate de an portretul băiatului, dar și pe un interpret de muzică neopostmodernă, un tânăr cam hăbăuc și într-o minte cu puștiul, cântărețul alergând și țupăind cu el prin toată casa, spre necazul neafișat al mamei, dar mai ales al dădacci. Firește, la fiece agapă cu diverși prieteni și oaspeți de onoare, părinții insistau să facă

La drept vorbind, nimeni dintre cei prezenți nu înțelese ce vru să spună băiatul, dar informați că dădaca îl învață să vorbească în cinci limbi, încercară cu toții să tâlmăcească geniala frază a celui care îndrăznise să vorbească de la bun început cu aforisme. Misteriosul fenomen fusese inclus în programele de studiu ale mai multor academii, tineri cercetători și încărunțite bărbi de savanți cu renume mondial se încadraseră în noua mișcare științifică a fenomenologiei genului programat.

Explicațiile și tâlmăcirile primei fraze a copilului genial umpluseră zeci și zeci de tomuri, apăruseră chiar o serie de instituții științifice finanțate din bugetul statului, concursuri internaționale susținute de cele mai bogate fundații din lume care studiau fenomenul în cauză...

În acest răstimp, copilul crescuse și devenise elev, apoi student și, firește, ajunsese și licențiat în studiul genului programat. Din cauza emoțiilor de tot felul cu care fuseseră fericiți de fiul lor genial, părinții acestuia decedaseră de timpuriu și genul programat rămăsese sin-

gur, fără surori și fără frați. Cum îi stă bine unui om genial, căci doar astfel fusese considerat de către toată lumea, el încercase să-și găsească de lucru într-o academie specializată pe studiul geniului programat, dar pentru el, spre marea sa surprindere, nu se găsisese nici un loc vacant.

Între timp, unul dintre academicienii de frunte din domeniul respectiv descoperise că criteriul definitoriu al oamenilor geniali este straniețea, și tânărul nostru, pentru a dovedi că nu este un om obișnuit, s-a căsătorit cu fosta lui dădacă. Dar nici această faptă a sa nu impresionase lumea și el nu reuși să se angajeze nici măcar la o școală obișnuită.

Iar pentru ca în viitor să nu mai fie săcăiți de către incomodul și pretinsul om genial, o cohortă întreagă de savanți și academicieni din domeniu obținură pentru el o pensie de stat destul de bună, de care de obicei beneficiază unii demnitari și, câteodată, oamenii cu cel mai înalt grad al handicapului.

neze și au căzut la învoială că cel mai potrivit ar fi să-i zică *scaun*, iar drept material de lucru să-și aleagă lemnul. În aceeași zi, la aceeași oră, meșterii au purces la treabă. Lucra fiecare în atelierul său, fără ca unul să știe ce face celălalt, și lumea, frământată de curiozitate, aștepta cu nerăbdare rodul muncii lor. După mai multe săptămâni de discuții, presupuneri, scorneli și speranțe, oamenii s-au adunat la casa meșterului care anunțase că scaunul său e gata. Scos la judecata lumii, obiectul despre care cei de față au tocat câte-n lună și în stele, s-a dovedit a fi o figură de lemn lustruit, cu niște picioare grațios arcuite, cu o spetează pe care nimeni nici măcar nu și-o imaginase, cu mânere iscusit incrustate pentru odihna brațelor.

Bătrânii, care urmau să aleagă învingătorul competiției, trimiseră după celălalt meșter, dar mesagerul s-a întors în scurtă vreme cu vestea că scaunul aceluia încă nu e gata. După lungi și aprinse dezbateri, meșterul cu scaunul finisat a fost declarat învingător... Fericit, acesta își

SCAUNUL

Doi lemnari, meșteri de mare faimă, s-au înțeles să inițieze o competiție ca lumea să se dumerească cine dintre ei este mai bun. Au hotărât să meșterească ceva care să placă și să fie necesar nu numai oamenilor de rând, ci și împăraților lumii. Îndrumați și de niște bătrâni înțelepți, cei doi au ales să confecționeze un obiect pe care oamenii să-l folosească în cele mai diverse situații – și atunci când vor fi prinși în anumite munci, și atunci când se vor afla la masă, și atunci când se vor odihni.

Acel ceva încă nu avea nume, deși oamenii întrebuințau deja în locul lui buturugi sau trunchiuri de copaci, bolovani de lut sau pietre șlefuite, snopi de fân sau moviște de pământ. Cei doi meșteri s-au gândit să găsească un nume pentru obiectul pe care aveau să-l confecțio-

agăță la vedere – deasupra ușii – cununa de lauri și, dându-și seama că colegul său e în stare să-l depășească, se puse iarăși vârtos pe muncă, perfecționându-și scaunul și confecționând cât mai multe exemplare, fiind conștient că acest criteriu – cantitatea – va impresiona. Așadar, la următoarea evaluare, primul meșter veni cu o duzină de scaune mult mai frumoase ca primul. Dar nici acum celălalt meșter nu avea scaunul gata. Câștigătorul se învrednici de încă o cunună de lauri și, intrigat de surpriza care ar putea să-i parvină de la concurentul său misterios, mai fiind și orgolios din fire, se puse și mai avan pe muncă.

Trecură iarăși câteva săptămâni, ba chiar niște luni, și dublul laureat veni din nou cu un număr impresionant de scaune. Acesta angajase și niște calfe, ele deprinzând secretul meseriei și asigurând cu aceste necesare piese de mobilă nu doar oamenii din localitate, ci și pe unii din împărăția vecină. Faima primului meșter trecuse hotarele mai multor împărății, iar celălalt continua să lucreze la scaunul său.

Abia peste câțiva ani, se dă sfârșit în țară că misteriosul scaun, la care se lucrase atâta amar de vreme, e gata. Triplul laureat își scoase la judecata lumii puzderia de scaune și scaunele, chiar oferindu-le tuturor câte unul, dar atunci când celălalt meșter își dezveli creația, mulțimea rămase înmărmurită. Scaunul acesta se dovedise a fi unul cu totul și cu totul deosebit – mult mai mare, mai încăpător, mai lustruit, mai frumos incrustat. Împodobit cu pietre scumpe și captușit cu stoffe cusute cu fir de aur. „E un scaun de văzut și nu de șezut“, șopti cineva cu admirație. „E un scaun pentru împărați“, preciză altcineva. Șezând comod pe scaunele primului meșter, entuziasmata mulțime ceru să i se dea întâietate celui de-al doilea, iar numele lui făcu de mai multe ori înconjurul lumii. Împăratul deveni posesorul acestei opere de artă și, până în clipa când autorul ei se duse în lumea celor drepti, meșterul rămase în grațiile Măriei sale, iar numele îi era rostit în toate limbile pământului. Apoi, scaunul a fost moștenit de fiul împăratului, mai târziu, și de nepoți,

de strănepoți, până când unul dintre urmași renunță la tron și scaunul ajunsese piesă de muzeu.

Vizitatorii îl admiră și astăzi, citesc curioși inscripția de pe spetează cu numele meșterului și anul confecționării și, obosiți de frumusețea exponatelor din muzeu, se așază pe scaunele înșiruite de-a lungul pereților. Acestea nu au nici o inscripție și nici un vizitator nu le acordă nici o atenție. Și nimeni dintre ei nu bănuiește că ele au fost elaborate și confecționate cu multe, multe secole în urmă, într-o crâncenă competiție de către un meșter, triplu laureat, rămas acum într-un absolut și definitiv anonim.

PÂINEA

În această lume și pe această planetă a oamenilor, într-un cătun așezat la poale de munți, la jumătatea unui secol și în miezul unei luni de iarnă, într-o familie numeroasă de agricultori, iată, se mai naște un copil.

E un băiat la care te poți uita, căci cu soarele nu are de gând să se întrecă, iar într-un an crește la fel ca și ceilalți semeni ai săi. Atunci când copiii, la vârsta potrivită, iau calea școlilor, merge și el cu ei. Îi place, desigur, să se hârjonească, să admire flori și să asculte tril de păsări. Mai ales preferă să urmărească stelele cerului, apoi să se viseze pe tărâmurile fermecate de basm. Dar trec niște ani și îl ajunge timpul să susțină examenul de maturitate. Marea majoritate a acestor oameni, după o tradiție a neamului, prețuiește în primul rând măiestria de a coace pâine.

Tinerii participă la un concurs pentru cea mai bună, mai frumoasă și mai gustoasă pâine. Câștigă însă cununa de slavă pâinea care își păstrează un timp cât mai îndelungat calitățile. Selecția și prețuirea e făcută de un competent și numeros juriu, în frunte cu un înțelept. Acesta este alb și uscat de bătrânețe, incoruptibil și neîndurător de exigent, Timpul.

Astfel, începe Băiatul să se pregătească pentru a-și susține examenul existenței sale pe fața pământului. Da, abia început pregătirile, i se arată deodată zâna destinului său. Ea îl sfătuiește să plămădească aluatul doar într-un răstimp de treizeci și nouă de clipociri de pleoapă. Dar să amestece neapărat în el și gândurile sale cele mai profunde, și amintirile sale cele mai luminoase, și viziunile sale cele mai frumoase. Băiatul respectă cu sfințenie sfaturile și, la timpul potrivit, se prezintă cu pâinea sa de toate zilele la judecată.

Aici vede pâini neasemuit de frumoase. Unele au semnele celor mai gingașe flori de pădure, altele – îmbătătoare arome ale cerului

spălat de ploi primăvăratice. Sunt și pâini care reflectă chiar și chipuri ale mai-marilor lumii – în speranța de a le câștiga indulgența. Băiatul cu pâinea sa modestă înțelege, resemnat, că locul său e cel din urma tuturor.

La drept vorbind, așa se și întâmplă. Apoi vine clipa când bătrânul, temutul și ncîndulecatul Timp, trece cu bagheta sa magică peste puzderia de pâini. Într-o clipită se preface mai toate în bulgări de pământ sau coji mucegăite și uscate ca iasca. Unele ajung să devină praf și pulbere, altele – turte de lut împietrit. Doar pâinea băiatului rămâne rumenă și proaspătă, ca și cum ar fi fost scoasă chiar atunci din cuptor. Cum rămăsese cel mai din urmă, Băiatul se pomenește deodată cel dintâi.

Iar când încep a gusta din pâinea lui nenumărați bărbați și femei, bătrâni și copii, fiecare dintre ei își vede aievea mama, privindu-i dulce dintr-o negură de vreme. Apoi mai zăresc niște flori și niște găze într-o poiană de argint, jucând la o nuntă, și un șir de plopi fără de soț. Mai simt și niște flori de tei curgând ușor și lin în

pletele unei fete, care e o preafrumoasă frică de împărat, precum fecioara-i între sfinți și luna-i între stele. Mai aud și niște tânguioase sunete de clopot, seara, pe deal..... Apoi, ascultă și niște profunde învățături ale unor oameni de alte neamuri. Mai înțeleg și tâlcul celor spuse în istoria cu cele cinci, apoi cu șapte pâini ce au potolit odată foamea unei nenumărate mulțimi...

Și cei care se înfruptă din pâinea Băiatului adună apoi coșuri de firimituri pentru a plămădi cu ele alte pâini. Și nu uită să transmită din gură-n gură, secole la rând, numele celui ce hrănește necontenit nu numai neamul românesc, ci și întreaga suflare omenească. E vorba de cel care a fost, este și va fi de-a pururi **Mihai Eminescu**.